

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 888/2567

พนักงานอัยการคดีศาลแขวงลพบุรีโจทก์ นาย ส.โจทก์ร่วม บริษัท ม. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 29

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยทั้งสองมีความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 (1) (2) และ (5) ประกอบ ป.อ. มาตรา 83 ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาให้รื้อการกำหนดโทษและคุมความประพฤติของจำเลยที่ 2 ไว้ มีกำหนด 2 ปี และกำหนดเงื่อนไขในการเฝ้าระวังโจทก์ร่วม โดยให้จำเลยทั้งสองชดใช้เงินตามเช็คที่ค้างชำระอยู่แก่โจทก์ร่วมภายในระยะเวลาการกำหนดโทษ โดยให้ชำระทุก 3 เดือน นับแต่วันฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 เป็นต้นไป โดยนำมาวางต่อศาลชั้นต้นหรือโดยวิธีการที่ศาลชั้นต้นเห็นสมควรกำหนดตาม ป.อ. มาตรา 56 วรรคสอง (10) แต่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 มิได้ระบุว่าจำนวนยอดหนี้ตามเช็คพิพาทที่ค้างชำระอยู่เป็นจำนวนเท่าใด จึงเป็นการยากที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวได้ ทั้งจำเลยทั้งสองได้โต้แย้งมาโดยตลอดว่าได้มีการชำระหนี้เงินต้นบางส่วนแก่โจทก์ร่วมแล้ว โดยโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของโจทก์ร่วมหลายครั้งตามเอกสารหมายเลข 1 ถึง 4 แม้ศาลล่างทั้งสองจะฟังไม่ได้ว่าจำเลยทั้งสองได้ชำระหนี้เงินต้น แต่จำนวนยอดหนี้ที่จำเลยทั้งสองจะต้องรับผิดชอบใช้แก่โจทก์ร่วมมีเพียงใดนั้น โจทก์ร่วมจะต้องไปฟ้องร้องบังคับเป็นคดีแพ่งต่างหาก ซึ่งในการพิจารณาคดีแพ่งดังกล่าวศาลไม่จำเป็นต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีนี้อันเป็นคดีอาญา เนื่องจากการฟ้องร้องคดีแพ่งดังกล่าวเป็นสิทธิเรียกร้องที่ไม่ต้องอาศัยมูลความผิดทางอาญาตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 แต่อย่างใด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า คดีแพ่งดังกล่าวมิใช่คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ไม่อยู่ในบังคับบัญญัติมาตรา 46 แห่ง ป.วิ.อ. การกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติในการเฝ้าระวังโจทก์ร่วมจึงไม่เป็นไปตามควรแก่กรณี

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91 จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณา นายสภณ ผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 (ที่ถูก มาตรา 4 (1) (2) (5) ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83) การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ลงโทษจำคุกจำเลยที่ 2 กระทงละ 3 เดือน รวมสองกระทงเป็นจำคุก 6 เดือน และลงโทษปรับจำเลยที่ 1 กระทงละ 10,000 บาท รวมสองกระทงเป็นปรับ 20,000 บาท หากจำเลยที่ 1 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้รื้อการกำหนดโทษและคุมความประพฤติของจำเลยที่ 2 ไว้มีกำหนด 2 ปี และกำหนดเงื่อนไขในการเฝ้าระวังโจทก์ร่วมโดยให้จำเลยทั้งสองชดใช้เงินตามเช็คที่ค้างชำระอยู่แก่โจทก์ร่วมภายในระยะเวลาการกำหนดโทษ

โดยให้ชำระทุก 3 เดือน นับแต่วันฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 เป็นต้นไป โดยนำมาวางต่อศาลชั้นต้นหรือโดยวิธีการที่ศาลชั้นต้นเห็นสมควรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 (ที่ถูกมาตรา 56 วรรคสอง) (10) ให้จำเลยที่ 2 ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 3 เดือน เพื่อสอดส่องตักเตือนให้จำเลยที่ 2 ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้างต้นอย่างเคร่งครัด หากผิดเงื่อนไขดังกล่าวให้พนักงานคุมประพฤติรายงานศาลชั้นต้นเพื่อกำหนดโทษแก่จำเลยที่ 2 ต่อไป นอกจากนี้ก็แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสองฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองว่า ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 กำหนดเงื่อนไขในการเยียวยาโทษร่วมกันโดยให้จำเลยทั้งสองชดใช้เงินตามเช็คที่ค้างชำระอยู่แก่โจทก์ร่วมภายในระยะเวลาการกำหนดโทษ โดยให้ชำระทุก 3 เดือน นับแต่วันฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 เป็นต้นไป โดยนำมาวางต่อศาลชั้นต้นหรือโดยวิธีการที่ศาลชั้นต้นเห็นสมควรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 วรรคสอง (10) ให้จำเลยที่ 2 ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 3 เดือน เพื่อสอดส่องตักเตือนให้จำเลยที่ 2 ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้างต้นอย่างเคร่งครัด หากผิดเงื่อนไขดังกล่าวให้พนักงานคุมประพฤติรายงานศาลชั้นต้นเพื่อกำหนดโทษแก่จำเลยที่ 2 ต่อไปนั้น ชอบหรือไม่ เห็นว่า เงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 กำหนดในการเยียวยาโทษร่วมกันโดยให้จำเลยทั้งสองชดใช้เงินตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับที่ค้างชำระอยู่แก่โจทก์ร่วมนั้น ปรากฏว่าจำเลยทั้งสองได้โต้แย้งมาโดยตลอดว่าได้มีการชำระหนี้ต้นเงินบางส่วนให้แก่โจทก์ร่วมแล้ว โดยโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของโจทก์ร่วมหลายครั้ง แม้ศาลล่างทั้งสองจะฟังไม่ได้ว่าจำเลยทั้งสองได้ชำระหนี้ต้นเงินตามสัญญาเงินกู้ไปแล้วบางส่วน แต่จำนวนยอดหนี้ที่จำเลยทั้งสองจะต้องรับผิดชอบใช้ให้แก่โจทก์ร่วมมีเพียงใดนั้น โจทก์ร่วมจะต้องไปฟ้องร้องบังคับกันเป็นคดีแพ่งต่างหาก ซึ่งในการพิจารณาคดีแพ่งดังกล่าวศาลไม่จำเป็นต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีนี้อันเป็นคดีอาญา เนื่องจากการฟ้องร้องคดีแพ่งดังกล่าวเป็นสิทธิเรียกร้องโดยไม่ต้องอาศัยมูลความผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 แต่อย่างใด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า คดีแพ่งดังกล่าวมิใช่คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับคดีอาญา ไม่อยู่ในบังคับบทบัญญัติมาตรา 46 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อีกทั้งตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ก็มีได้ระบุว่าจำนวนยอดหนี้ตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับที่จำเลยทั้งสองค้างชำระอยู่เป็นจำนวนเงินเท่าใด จึงเป็นการยากที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวได้ ดังนั้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 กำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติในการเยียวยาโทษร่วมกันนั้น จึงเป็นการกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติไม่เป็นการไปตามควรแก่กรณีแห่งคดี เป็นการไม่ชอบ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยข้ออ้างอื่นๆ ในฎีกาของจำเลยทั้งสองอีกเพราะไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป ฎีกาของจำเลยทั้งสองฟังขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ไม่กำหนดเงื่อนไขในการเยียวยาโทษร่วมกันตามที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 กำหนด นอกจากนี้ก็แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1

องค์คณะ

เสถียร ศรีทองชัย · บดินทร์ ตริรานุรัตน์ · สิทธิชัย พูนเกษม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/888/2567>